

GŁODAC (24) *vb impf*

o jasne.

praes 1 sg głodzę (4). ◊ 3 sg głodze (10). ◊ 3 pl głodzą (9). ◊ *con* 3 pl subst by głodały (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Gryźć, ogryzać; rodere Mącz; abedere, adedere, ambedere, arrodere, circumrodere, derodere, obrodere, rodere dentem dente, praeterere dentes priores Cn [często występuje jako składnik rozbudowanego porównania losów ludzkich do roślin obgryzionych przez zwierzęta] (18) : Wždy ona [wirzba] przedlię ftoi/ w fwoiey zyeloności/ Dawaiąc dobry przykład/ káždemu ftałości. Chociaj fzczyppą/ choć łamią/ chociaj Kozy głodzą/ Przedlię názy zyelono/ w dobrej myfli chodzą. *RejZwierz* 131; *Mącz* 357c; *Praerodo* – wprzodgłodzę, ogłodiwam. *Calep* 838a.*

głodać co (9): By s ciebie głucha płonka nie rośła przy drodze/ Co wśzyfcy kijem tłuką/ y kozá ią głodze. RejWiz 194v; RejZwierz 131, 133v; á źdrzeiemy iáko iábłká fłodkie ná drzewie/ áno iedny głodzą ofy/ drugie czyrw gryzie RejZwierc 115; Skępiec iáko głog co drapie przy drodze/ Iągody twarde á Kozá gi głodze. RejZwierc 217, B4v, 108v, 227; ci [psi] fye ná to godzą/ Co fzpérki niedopieklé/ y twárdy fér głodzą KochPieś 21.

Zwrot: »głodać zębami« (1): Rodo, Grize/ głodzę zębami. Mącz 357b.

W przen [co] (3) : RejPos Bv; By fie mury pádały vporow wżetecznych/ A Wilcy też nie mieli ták fwobodek wiecznych. Ktorzy by o gromnicach bárzo ftády chodzą/ A tę nędzną owczárnią Páńfką frodze głodzą. RejZwierc 120; ZawJeft 46.

Przen: Gnębić, dręczyć, uciskać [kogo] (2) : RejZwierz 140v; GDy Pan Bog fie był ná fwiát ták rozgniewał frodze/ Gdyż fwowolnie żywące zázwdy nędzá głodze. RejZwierc [28²].

2. *Skubać, oskubywać [co] (6) : A hoyny zálię iáko Groch przy drodze/ Kto fie nie leni ten go idąc głodze. Gdy Groch ofkubą grochowiny depcą RejZwierc 217; Exalburno – Obłupię skore przy drzewie blizfzą, głodzę z drzewasmiazge. Calep 381a.*

W przen (2) : GrabowSet X; Lecz iáko żáluujemy cnego kreditorá/ Ktory od niewdzięcznego ginie Debitorá: Ták fię brzydźimy/ názbýt Lichwiarzem okrutnym/ Ktory głodze máiętność; ciężki ludziom fmutnym. KlonWor 75.

Przen (2) :

a) *O wodzie: podmywać (1) : Y tego [brzegu] fię Nurt rad trzyma/ lecz winá Do niego/ bo w nim bywa Prądowniná/ Ten wodá głodze y w ten wáli láfy/ Po wśzytkie czáfy. KlonFlis Fv.*

b) *Poznawać powierzchownie (1) : To pińmo Mnifzy podpieraíac błędu fwego przywodzą/ y ludzmi proftymi mamią/ ktorzy pińmá fwiętego nierozumieią/ tylko literę zwierzchu g[ł]odzą. KrowObr 140.*

Synonimy: 1. gryźć, ogryzać; 2. obłupować, oskubować, skubać.

Formacje współrdzenne: ogłodać, pogłodać; przygłodzać; ogładzać; ogłodawać, przygłodawać; ogłodywać.

Cf GŁODANIE